

Ihmisarvoisuus

Kaikkien kriisin kohdanneiden oikeus ihmisarvoiseen elämään on humanitaarisen työn perusta ja Punaisen Ristin velvoite.

Ihmisarvon turvaaminen tarkoittaa kunnioittavaa kohtaamista, yksityisyyden ja kulttuuristen tarpeiden huomioimista sekä psykososiaalisen hyvinvoinnin suojaamista.

Ihmisarvoisuus sisältää myös sen, että ihmisillä on mahdollisuus tehdä valintoja ja osallistua itseään koskeviin päätöksiin.

1. Kohtaammeko kaikki ihmiset arvostavasti?
2. Turvaammeko avunsaajien yksityisyyden rekisteröinnissä, keskusteluissa ja palveluissa?
3. Soveltuvatko apu ja tilat eri ikäisille, sukupuolille ja kulttuuritaustoille ja onko niiden toteutus arvokas?
4. Huomioimmeko yksilölliset tarpeet, kuten raskaus, perheyhteydet ja muut erityistarpeet?
5. Kerrommeko kaikille ihmisille ymmärrettävästi, mitä palveluja ja tukea on saatavilla sekä miten niihin pääsee?

Saavutettavuus

Humanitaarisen avun pitää saavuttaa kaikki ihmiset, joita onnettomuus- tai kriisitilanne on kohdannut. Jotta apu saavuttaa haavoittuvimmassa asemassa olevat, avun kohdentamisessa ja priorisoinnissa on otettava huomioon avunsaajien moninaisuus ja poistettava esteet. Esteet voivat olla fyysisiä, taloudellisia, tiedollisia, kielellisiä tai hallinnollisia (esim. puuttuvat asiakirjat).

Saavutettavuus sisältää neljä ulottuvuutta:

- Fyysinen saavutettavuus: tilat ja palvelut ovat turvallisesti saavutettavissa kaikille.
- Taloudellinen saavutettavuus: avun saaminen ei aiheuta kohtuutonta kustannusta.
- Tiedon saavutettavuus: tieto on ymmärrettävää ja saatavilla eri kielillä ja muodoissa.
- Syrjimättömyys: apu on tarjolla kaikille ilman erottelua.

1. Olemmeko tunnistaneet avunsaannin esteet moninaisten ihmisten näkökulmasta ja etsineet ratkaisuja yhdessä heidän kanssaan?
2. Onko tieto avusta ymmärrettävää ja saatavilla eri kielillä ja muodoissa?
3. Ovatko tilat ja palvelut esteettömiä tai onko suunniteltu vaihtoehtoja, jos tilat ovat esteellisiä?
4. Olemmeko huomioineet taloudelliset, hallinnolliset, tiedolliset ja kielelliset esteet sekä järjestäneet vaihtoehtoisia tapoja saada apua?
5. Keräämmekö ja hyödynnämmekö tietoa iästä, sukupuolesta, toimintakyvystä ja muista olennaisista tekijöistä?

Osallistuminen

Kaikilla ihmisillä on oikeus osallistua yhdenvertaisesti heitä koskevaan päätöksentekoon ja toimintaan.

Osallistuminen vahvistaa toimijuutta ja yhdenvertaisuutta ja varmistaa, että eri näkökulmat ja tarpeet tulevat huomioiduksi.

Tämä tarkoittaa, että ihmiset voivat vaikuttaa avun suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin sekä osallistua kartoituksiin ja palautteen antamiseen.

Osallistuminen edellyttää esteiden poistamista ja turvallisia, saavutettavia tapoja tuoda esiin mielipiteitä ja tehdä valintoja.

1. Olemmeko selvittäneet moninaisten ihmisten tarpeet ja toiveet yhdessä heidän kanssaan suunnitelmallisesti?
2. Onko avunsaajilla mahdollisuus vaikuttaa toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen?
3. Onko toiminnassa mukana eri ikäisiä, eri sukupuolia, vammaisia ja eri taustoista tulevia ihmisiä?
4. Keräämmekö palautetta turvallisesti ja hyödynnämme sitä toiminnan kehittämisessä?
5. Teemme yhteistyötä järjestöjen ja yhteisöjen kanssa, jotta eri näkökulmat tulevat huomioiduiksi?

Turvallisuus

Eri sukupuolilla, ikäryhmillä, vammaisilla ja eri vähemmistöillä ja eri taustoista tulevilla ihmisillä on erilaisia riskejä ja tarpeita, jotta he voivat kokea olonsa henkisesti ja fyysisesti turvallisiksi.

Turvallisuuden varmistaminen jakautuu kolmeen osa-alueeseen:

- Avun ja tilojen turvallisuus – varmistetaan, että tilat, tarvikkeet ja palvelut ovat turvallisia kaikille.
- Lastensuojelu ja väkivallan ehkäisy – estetään ja käsitellään seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta sekä suojellaan lapsia ja ihmiskaupan uhreja.
- Sisäiset toimintatavat – turvataan annetun avun turvallisuus sitoumusten, ohjeiden, perehdytyksen ja käytäntöjen avulla.

1. Olemmeko tunnistaneet toiminnan riskit yhdessä moninaisten ihmisten kanssa ja varmistaneet, ettei toiminta aiheuta haittaa?
2. Ovatko tilat ja annettava apu turvallisia kaikille ja onko lapsille oma turvallinen tila?
3. Noudatammeko eettisiä ohjeita ja ehkäisemmekö hyväksikäyttöä, häirintää, sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa sekä lasten kaltoinkohtelua?
4. Olemmeko selvittäneet, mistä saa lisätukea väkivallan, ihmiskaupan ja lastensuojelun tilanteissa ja ohjaammeko apuun toiveita kunnioittaen, turvallisesti ja luottamuksellisesti?
5. Kerrommeko väärinkäytösten ilmoittamisen mahdollisuudesta ja onko ilmoittaminen turvallista ja saako ilmoittaja siihen tukea?

